

Приклади бібліографічного опису

Книги одного автора

Андрущенко В. П. Світанок Європи: проблема формування нового учителя для об'єднаної Європи XXI століття : монографія / Віктор Андрущенко. – 3-тє вид. – Київ : Знання України, 2015. – 1099 с.

Книги двох або трьох авторів

Кремень В. Г. Синергетика в освіті: контекст людиноцентризму : [монографія] / В. Г. Кремень, В. В. Ільїн. – Київ : Пед. думка, 2012. – 368 с.

Калакура Я. Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О. Рафальський, Ю. Юрій. – Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.

Книги чотирьох авторів

Педагогічне оцінювання і тестування : правила, стандарти, відповідальність / Я. Я. Болюбаш, І. Є. Булах, М. Р. Мруга, І. В. Філончук. – Наук. вид. – Київ : Майстер-клас, 2007. – 272 с.

Книги п'яти або більше авторів

Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX–перша третина XX ст.) : монографія / О. В. Сухомлинська, Н. П. Дічек, Н. М. Гупан [та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2013. – 620 с.

Правові засади реалізації Болонського процесу в Україні : [монографія] / В. Бугров [та ін.] ; НАПН України, Ін-т вищої освіти, Ін-т лідерства, інновацій та розвитку. – Київ : Ін-т вищ. освіти НАПНУ, 2014. – 156 с.

Книги під назвою

Українська політична нація: проблеми становлення : зб. наук. ст. / за ред. : М. М. Розумного, М. Т. Степика. – Київ : Нац. ін-т стратегічних дослідж., 2012. – 384 с.

Антропокультурні чинники європейського вибору України : [монографія] / НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди, Проект «Наукова книга» ; [відп. ред. Є. І. Андрос]. – Київ : Наук. думка, 2014. – 301 с.

Збірник творів одного автора

Мак'явеллі Н. Флорентійські хроніки ; Державець / Мак'явеллі Нікколо ; пер. з італ. Перепаді А. – Харків : Фоліо, 2013. – 509, [2] с.

Збірник творів різних авторів без загальної назви

Домонтович В. Доктор Серафікус : [роман] / В. Домонтович. Поза межами болю : [повість-поема] / О. Турянський. – Харків : Фоліо, 2013. – 299, [2] с.

Збірник творів різних авторів під загальною назвою

Національна культура: єдність у різноманітності : зб. наук. пр. / Нац. акад. мистецтв України, Ін-т культурології ; редкол. : Ю. П. Богуцький (голов. ред.) [та ін.]. – Київ : Ін-т культурології НАМ України, 2012. – 351 с.

Багатотомні видання

Історія української літератури : у 12 т. Т. 2. Давня література (друга половина XVI–XVIII ст.) / наук. ред. : В. Сулима, М. Сулима ; заг. ред. В. Дончика. – Київ : Наук. думка, 2014. – 839 с.

або :

Історія української літератури : у 12 т. / наук. ред. : В. Сулима, М. Сулима ; заг. ред. В. Дончика. – Київ : Наук. думка, 2014. – Т. 2 : Давня література (друга половина XVI–XVIII ст.). – 839 с.

або :

Давня література (друга половина XVI–XVIII ст.) / наук. ред. : В. Сулима, М. Сулима ; заг. ред. В. Дончика. – Київ : Наук. думка, 2014. – 839 с. – (Історія української літератури : у 12 т. ; т. 2).

або :

Історія української літератури : у 12 т. / наук. ред. : В. Сулима, М. Сулима ; заг. ред. В. Дончика. – Київ : Наук. думка, 2014 – .
Т. 2 : Давня література (друга половина XVI–XVIII ст.). – 839 с.

Шинкарук В. І. Вибрані твори : у 3 т. / В. І. Шинкарук ; [ред. В. Є. Зубарева ; упоряд. : В. В. Лях, В. Г. Табачковський]. – Київ : Укр. центр духовної культури, 2003 – 2004. – 3 т.

Офіційні документи

Конституція України : станом на 28 червня 2015 року : відповідає офіц. текстові. – Харків : Право, 2015. – 68 с.

Закон України «Про вищу освіту» : із змінами та доповненнями станом на 01 жовтня 2015 року. – Офіц. текст. – Київ : Правова єдність, 2015. – 96 с.

Про позашкільну освіту : закон України : за станом на 9 січня 2014 року : офіц. вид. – Київ : Парламент. вид-во, 2014. – 26 с. – (Закони України).

Матеріали конференцій, з'їздів, семінарів

Гуманітарний корпус : зб. наук. ст. з актуальних проблем філософії, психології, педагогіки та історії : за матеріалами I Міжнар. наук.-практ. конф. «Наукові пошуки: актуальні проблеми теорії та практики», Київ, 14 квітня 2014 р. / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; [редкол. В. І. Бондар [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – Вип. 2. – 168 с.

Науково-педагогічна спадщина Антона Макаренка у практиці сучасних освітніх закладів : тези Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої 125-й річниці від дня народження Антона Семеновича Макаренка, Херсон, 19 березня 2013 р. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих [та ін.]. – Херсон : Олді-плюс, 2013. – 306 с.

V-й Всеукраїнський з'їзд екологів з міжнародною участю (Екологія – 2015) = V All-Ukrainian congress of ecologists with International participation (Ecology – 2015), Україна, Вінниця, 23-26 вересня 2015 : зб. наук. пр. / Вінниц. нац. техн. ун-т, Ін-т екол. безпеки та моніторингу довкілля. – Вінниця : Нілан, 2015. – 280 с.

XX Всеукраїнські Збори (З'їзд) Народного Руху України, 14 травня 2011 року / Нар. Рух України ; [упоряд. Ігор Шевченко]. – Київ : Нар. Рух України, 2011. – 48 с.

Бібліографічні покажчики

Григорій Іванович Волинка : біобібліографічний покажчик / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; [упоряд. Н. І. Тарасова ; наук. ред. Л. В. Савенкова]. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 104 с. – (Вчені Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова).

Академік НАПН України Микола Іванович Шкіль : біобібліографічний покажчик : до 80-річчя від дня народження / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; [упоряд. Н. І. Тарасова ; наук. ред. Л. В. Савенкова]. – Київ. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 232 с.

Видання, що продовжуються

Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : зб. наук. пр. Серія 8. Філологічні науки (мовознавство і літературознавство). Вип. 5. До 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка та 25-річчя кафедри стилістики української мови / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; редкол. : В. П. Андрущенко [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – 373 с.

або :

Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : зб. наук. пр. Серія 8. Філологічні науки (мовознавство і літературознавство) / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; редкол. : В. П. Андрущенко [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. – Вип. 5 : До 200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка та 25-річчя кафедри стилістики української мови. – 373 с.

Дисертації

Дмитрієнко О. О. Методика навчання студентів педагогічних університетів розв'язувати прикладні задачі з математичного аналізу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Дмитрієнко Оксана Олексіївна ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2014. – 271 с. – Бібліогр.: с. 208-236.

Автореферати

Долинська С. В. Українське селянство в переселенській політиці СРСР у 1920-ті роки : автореф. дис. ... канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / Долинська Світлана Василівна ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2015. – 20 с.

Нормативні та патентні документи

Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984., NEQ ; ISO 832:1994, NEQ) : ДСТУ 3582-2013. – Офіц. вид. – На заміну ДСТУ 3582-97 ; чинний від 01.01.2014. – Київ : Держспоживстандарт України, 2014. – 15 с. – (Національний стандарт України : інформація та документація).

або :

ДСТУ 3582-2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984., NEQ ; ISO 832:1994, NEQ). – Офіц. вид. – На заміну ДСТУ 3582-97 ; чинний від 01.01.2014. – Київ : Держспоживстандарт України, 2014. – 15 с. – (Національний стандарт України : інформація та документація).

Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1.2006. – Офіц. вид. – Вперше (зі скасуванням ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81, ГОСТ 7.40-82) ; чинний від 01.07.2007. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Національний стандарт України : система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

або :

ДСТУ ГОСТ 7.1.2006. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT). – Офіц. вид. – Вперше (зі скасуванням ГОСТ 7.1-84, ГОСТ 7.16-79, ГОСТ 7.18-79, ГОСТ 7.34-81, ГОСТ 7.40-82) ; чинний від 01.07.2007. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Національний стандарт України : система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

Збірник нормативно-правових і методичних матеріалів з питань формування здорового способу життя серед студентської молоді / М-во освіти і науки України, Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти ; упоряд. : Г. В. Буянова, Л. В. Кузнецова ; за ред. : К. М. Левківського, О. А. Удалової. – Київ : Четверта хвиля, 2011. – 268 с.

Збірник основних нормативних актів про наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів (станом на 01.04.2009 р.) / ред. : О. М. Ярошенко, Г. С. Гончарова, Г. О. Яковлева. – Харків : ФІНН, 2009. – 416 с.

Пат. 43976 Україна, МПК⁶G01L 7/02. Оптоелектронний пристрій для вимірювання тиску / П. Г. Столярчук, Р. І. Байцар, В. С. Рак, М. П. Гінгін ; власник Нац. ун-т «Львів. політехніка». – № 2000105737 ; заявл. 10.10.2000 ; опублік. 15.01.2002, Бюл. № 1. – 2 с.

або :

Оптоелектронний пристрій для вимірювання тиску : пат. 43976 Україна : МПК⁶G01L 7/02 / П. Г. Столярчук, Р. І. Байцар, В. С. Рак, М. П. Гінгін. – № 2000105737 ; заявл. 10.10.2000 ; опублік. 15.01.2002, Бюл. № 1. – 2 с.

Бюлетені

Бюлетень з проблем вищої школи за 2010 рік / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка ; [уклад. : Т. Опря, В. Пархоменко]. – Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. Івана Огієнка, 2011. – 41 с.

Екологічні збори та поточні витрати на охорону природи у 2003 році (форма № 1 – екологічні витрати) : статистичний бюлетень / Держ. ком. статистики України. – Київ : Держкомстат України, 2004. – 204 с.

Нотні видання

Станкович Є. Ф. Камерні твори : у 3 зошитах. Зошит 3. Opera Rustica для двох солістів та камерного оркестру / Є. Ф. Станкович ; сл. Б. Олійника. – Партитура. – Київ : Муз. Україна, 2008. – 80 с. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

Духовна музика українських композиторів 20-х років ХХ ст. : збірник / упоряд. М. Юрченко. – Київ : Вид-во ім. О. Теліги, 2004. – 224 с. – (Антологія української духовної музики) (Серія "А". Твори українських композиторів).

Електронні ресурси

Словники України [Електронний ресурс] : інтегрована лексикографічна система: словозміна, транскрипція, фразеологія, синонімія, антонімія / В. А. Широков [та ін.] ; Нац. акад. наук України, Укр. мовно-інформ. фонд. – Версія 4.1. – Київ : Довіра, 2006. – 1 ел. опт. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги : Pentium-II/300 ; 64Mb RAM ; Microsoft Windows XP ; 60 Mb вільного дискового простору ; NET Framework 2.0. – Назва з етикетки диска.

Симоненко В. А. Лебеді материнства: живий голос Василя Симоненка [Електронний ресурс] / В. А. Симоненко ; Фонд «Справедлива Україна». – Київ, 2008. – 1 ел. опт. диск. – (Класика української літератури. «Живі голоси»).

Проект Концепції розвитку освіти на період 2015-2025 років [Електронний ресурс] / Стратегічна дорадча група «Освіта». – Київ, 2014. – Режим доступу : <http://osvita.ua/news/43501/>

Архівні документи

Центральний державний історичний архів України, м. Київ. Ф. 1235 Грушевські – історики та філологи. 1830–1958 рр. Оп. 1. Спр. 1055. Протоколи засідання комісій по утворенню Української національної бібліотеки. Чернетки, 1918 р., 4 арк.

Рукописи

Організаційно-управлінські документи для освітянських бібліотек Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України (2000–2005 рр.) / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [уклад. : Хемчян І. І., Здановська В. П. ; наук. ред. : Рогова П. І., Букшина Т. Ф.]. – Київ, 2006. – 252 с. – Рукопис.

Складові частини документа

Стаття з книги

Чижевський Д. Філософія Григорія С. Сковороди / Д. Чижевський // Філософські твори : у 4 т. – Київ, 2005. – Т. 1. – С. 33-58.

Стаття з видання, що продовжується

Карпенко О. Г. Соціально-педагогічний моніторинг професійної підготовки студентів до соціальної роботи / О. Г. Карпенко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2016. – Серія 11 : Соціальна робота. Соціальна педагогіка. Вип. 21. – С. 141-147.

Попович М. Д. Простір людської комунікації в соціокультурному пізнанні / М. Д. Попович // Політологічний вісник / Політолог. центр при Київ. нац. ун-ті ім. Т. Шевченка. – Київ, 2015. – Вип. 78. – С. 17-29.

Стаття з журналу

Кизенко В. І. Постнекласична методологія профорієнтаційної діяльності в умовах профільного навчання / Кизенко Василь Іванович // Український педагогічний журнал. – 2016. – № 1. – С. 94-108.

Стаття з газети

Биковська О. Позашкільна освіта: сучасні теоретико-методичні основи / Олена Биковська // Освіта. – 2016. – 17-24 серпня 2016 р. (№ 34/35 (5728/5729)). – С. 4-6.

Стаття з енциклопедії

Карпенко О. П. Мікротопонім / О. П. Карпенко // Українська мова : енциклопедія / редкол. : Русанівський В. М. (співголова) [та ін.]. – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ, 2004. – С. 345.

Етнос // Філософський словник соціальних термінів / під заг. ред. В. П. Андрущенко. – Київ ; Харків, 2002. – С. 293.

Розділ, глава, параграф

Мозгова Н. Г. Закони мислення як логічна і гносеологічна проблема / Н. Г. Мозгова // Логіко-гносеологічна проблематика в київській духовно-академічній філософії ХІХ–початку ХХ ст. / Н. Г. Мозгова. – Київ, 2005. – Розд. 4. – С. 112-148.

Лисенко Н. В. Концептуальні підходи до моделювання етноідентифікаційних процесів у сучасному освітньому просторі / Н. В. Лисенко // Сучасна школа України: етнопедагогічна проєкція теорії й практики : монографія / за ред. Н. Лисенко. – Київ, 2013. – [Параграф] 1.1.2. – С. 24-35.

Рецензія

Гомотюк О. Цивілізаційне осмислення української культури / О. Гомотюк // Мандрівець. – 2016. – № 2. – С. 74-76. – Рец. на кн. : Українська культура: цивілізаційний вимір / Я. Калакура, О. Рафальський, Ю. Юрій. – Київ : ПІЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496 с.

Усатенко Т. Рецепція бібліографічного тексту / Тамара Усатенко // Вісник Книжкової палати. – 2016. – № 6. – С. 10-12.

Рец. на кн. : Новітнє українознавство : бібліографія (1989-2015 рр.) / упоряд. О. Б. Ярошинський. – Київ : Леся, 2015. – 410 с.